

- אלכטרוני (28 בספטמבר, 2024): <https://t.me/s/Electrohizbullah?before=90882>
- 21 <https://www.youtube.com/watch?v=ouwevnalznQ>
- 22 <https://www.youtube.com/watch?v=rV1UqyjtPQ>
- 23 בחר, א"מ (2021). בשא"ר אל-נצר אל-מאמול פי מערכת אל-עצף אל-מאכול, עמ' 5-6
- 24 שם, עמ' 46-47
- 25 [watch?v=alkbmh7Phyc/](https://www.youtube.com/watch?v=alkbmh7Phyc/)
- 26 "לא תחקרן צע'רין פי מח'אצמה אן אל-בעוצ'ה תדמי מקלת אל-אסד"
- 27 בחר, א"מ (2021). בשא"ר אל-נצר אל-מבין פי מערכת סיף אל-קדס אל-מתין. (את המבוא כתב סנואר)
- 28 שם, עמ' 6-7
- 29 <https://www.facebook.com/Mohammed7476/posts/4190690484326713>; בחר, א"מ, בשא"ר אל-נצר, עמ' 16.
- 30 https://www.youtube.com/watch?v=_fw4VfNHbsQ
- מלחמות ממושכות: למידה ומשמעויות לבניין הכוח (עמ' 16)**
- 1 לשכת הרמטכ"ל (ינואר 2018). אסטרטגיית צה"ל
- 2 תפיסת ההפעלה לניצחון במעגל הראשון – מצפן הרמטכ"ל מספר 13 (נובמבר 2020), עמ' 36
- 3 Operation Enduring Freedom 2001-2021
- 4 Operation Iraqi Freedom 2003-2011
- 5 מסמך פנים-צה"ל המרחיב בנושא זה הופץ במאי 2024
- 6 חטיבת תוה"ד-אמ"ץ (אפריל, 2002). אסטרטגיית צה"ל: מגמות ורעיונות יסוד לבניין הכוח ולהפעלתו, עמ' 91
- 7 חטיבת תוה"ד-אמ"ץ (אפריל, 2006). תפיסת ההפעלה המטכ"לית לצה"ל, עמ' 60. תפיסה זו החלה להיכתב בימי הרמטכ"ל יעלון ואושרה ע"י הרמטכ"ל חלוץ
- 8 אמ"ץ (אוקטובר 2013). אסטרטגיית צה"ל: תפיסת ההפעלה, עמ' 19
- 9 חטיבת תוה"ד-אמ"ץ (אפריל 2002)
- 10 חטיבת תוה"ד-אמ"ץ (אפריל, 2006)
- 11 מבוסס על דיונים פנימיים
- 12 כמו שצה"ל פיתח פלטפורמות לחימה וכלי כיווד מהמתקדמים בעולם והצטייד בהם
- 13 ראו פיתוח הידע לתחום הרחפנות בחטיבות המילואים; מענה לטיפול בשם"מים בעוצבת המפץ ועוד
- הפתעות שאינן הפתעות: הנ"ט ביום הכיפורים מול הכטב"מים ב"חברות ברזל" (עמ' 21)**
- 1 בן ישי, ר' (2021). חי במלחמה: עיתונאי תחת אש. ידיעות אחרונות, ספרי חמד, עמ' 88-89
- 2 הסאגר בידי המצרים לא היה מהיר בהרבה מה"שמל", אם בכלל. למפרטים של הטיולים ומשגריהם השונים ראו: WeaponSystems.net, "3M6 Shmel", [https://weaponsystems.net/system/882-3M6+Shmel; op. Cit., "9K11 Malyutka",](https://weaponsystems.net/system/882-3M6+Shmel; op. Cit.,) <https://weaponsystems.net/system/1033-9K11+Malyutka> וכן, R. D. Angelskii, Отечественные противотанковые комплексы: иллюстрированный справочник (כלי
- "האדמה הזאת מצמיחה לוחמי התנגדות כפי שהיא מצמיחה זיתים" ניצחון ותבוסה בעיני ארגוני ההתנגדות (עמ' 8)**
- 1 פולקה, ש' (2023). לחשוב אסלאמית – בחינת השיח המוסלמי בן זמננו: הבנתשפהותרבות כמפתח להכרת השכנים. מערכות ומרכז דיון, עמ' 43-85.
- 2 מילשטיין, מ' (דצמבר 2009). מוקאוומה – עלייתו של אתגר ההתנגדות והשפעתו על תפיסת הביטחון הלאומי של ישראל. מזכר 102. המכון למחקרי ביטחון לאומי, עמ' 29; מילשטיין, מ' (ינואר 2010). אתגר ההתנגדות (אלמוקאוומה) ומאפייניו: דרכי ההתמודדות האפשריות לישראל. עדכן אסטרטגי. כרך 12. גיליון 4, עמ' 53-65
- 3 "ואי איהא אללד'ין אא'מנא אצברוא וצאברוא וראבטוא ואתקוא אללה לעלכם תפלחון"
- 4 ברוך, א' וולנסי, כ' (2012). המהפכה בעיניים צבאיים של הציר הרדיקלי. מערכות 432, עמ' 48
- 5 <https://www.youtube.com/watch?v=1biJpWLcWgM>
- 6 אל-קרצ'אוי, י' (1987). דרס אל-נכבה אל-ת'אניה – למאד'א אנהזמנא וכיף ננתצר. מכתבת והבה מילשטיין (2009), עמ' 77-79
- 8 Ehud Yaari, E. (2006, November 13). The Muqawama Doctrine. Jerusalem Report
- 9 אל-צללבי, ע"מ. פקה אלנצר ואלתמכין פי אלקראא'ן אלכרים: אנואעה, שרוטה, אסבאבה, מראחלה ואהדאפה. מכתבת אל-אימאן, ל"ת, עמ' 230-231
- 10 כתאא'ב אל-שהיד עז אל-דין אל-קסאם (2013). דאא'רת אל-תעבאה ואל-תוג'יה. מא לא יסע אל-צג'אהד ג'לה מן אל-אחכאם ואל-א'אדאב ואל-אד'כאר ואל-אחדאת', עמ' 115-116
- 11 ולנסי, כ' ושוויצר, י' (דצמבר 2016). תפיסת ההרתעה של חזבאללה כלפי ישראל על פי נאומי נצראללה: ממלחמת לבנון השנייה ועד היום. המכון למחקרי ביטחון לאומי, מזכר 161; אלבו, מ' (אוקטובר 2021). למידה והשתנות בחיזבאללה: בדרך לתפיסת הפעלה חדשה? בין הקטבים 35
- 12 <https://www.voltairenet.org/article143688.html>
- 13 שטיינברג, מ' (2002). דת ולאומיות במשנת החמאס בתוך: נרי הורוביץ (עורך), דת ולאומיות בישראל ובמזרח התיכון. עם עובד: מרכז יצחק רבין לחקר ישראל, עמ' 137
- 14 "אן אלנצר מע אל-צבר ואן אל-פרג' מע אל-כרב ואן מע אל-עסר יסרן"
- 15 כתאא'ב אל-שהיד עז אל-דין אל-קסאם – דאא'רת אל-תעבאה ואל-תוג'יה, מא לא יסע אלמג'אהד ג'לה (2013), עמ' 115. מבצרי בני השבט היהודי, אל-נצ'יה, באל-מדינה נזכרים בסורת אל-חשר, 59, 2. למרות מבצריהם שחשבו שיגנו עליהם הוגלו מאל-מדינה.
- 16 סאל אל-אימאם אל-שאפעי רצ'י אל-להענה איהמא אפצ'ל ללמאמנין אן יבתלא או ימכן, פקאל ללסאא'יל והל ימכן אללא בעד אן יבתלא
- 17 קאסם, נ' (2010). חזבאללה – אל-מנהג', אל-תג'רבה, אל-מסתקבל – לבנאן ומקאומתה פיאלואג'ה. דאר אל-מחג'ה אל-ביצ'אא' מהדורה שביעית, עמ' 71
- 18 שם
- 19 שם
- 20 "ביאן צאדר ען חזבאללה", חשבון חזבאללה אל-

- 14 גם בפנקס כיס שהפיץ מודיעין פיקוד הדרום ביוני 1973, ומסווג "שמור" בלבד, כלומר נועד להפצה לכוחות, הזכר קיומם של טילי סאגר בצבא המצרי. פיקוד הדרום, מודיעין (יוני 1973). הצבא המצרי: מבנה יחידות ועוצבות, פנקס כיס. ארכיון מחלקת היסטוריה קובץ, ע' (1999) שימוש ואישימוש במודיעין, מערכות 366-367, עמ' 30
- 15 אשה, (1999); אשה, ד' (2003). לשבור את הקונספציה. מודן, עמ' 213; איגרת מודיעין טכנית 26/73
- 16 לניר (1983), עמ' 49
- 17 צוריק, מ' (2023). להיות הקמ"ן של חטיבה 188. מבט מל"מ 95, עמ' 12-13
- 18 עדות גבריאל עמיר, עמ' 93; כך עולה גם ממסמך תורת חש"ן בספטמבר 1973: "דיוק יחסי בירי הטילים וזאת בעיקר כשעמדות הטנקים ברמה"ג קבועות וידועות לסורים". מפקדת גייסות השריון, ענף תורת חש"ן (1973, 6 בספטמבר). תרגולת חמיקה מטילים – תקן ניסוי. ארכיון מחלקת היסטוריה
- 20 היחידה למחקר ופיתוח של משרד הביטחון (1973, 4 בספטמבר). נטרול ירי טילי נ"ט – סיכום דיון; והן הנ"ל, נטרול ירי טילי נ"ט, ארכיון מחלקת היסטוריה. בהערות בכתב יד למסמך השני, שהופנו לסא"ל שאול נגר (לימים אל"ם) מתורת חיל השריון, צוין כי לצורך מתן תשובה מלאה לשאלות על הזמן הנדרש למפקד טנק לקבל החלטה ולבצע פעולת התחמקות "לא ניתן לתת תשובה ללא ניסוי ולכן ביקשנו ניסוי אשר לצערנו לא אושר". לוי (2023)
- 21 אדן, א' (2003). השריון במלחמת יום הכיפורים – מבט לאחר. שריון 19
- 22 אלרון, ד' (2022). שיתוף פעולה בין חילי ממלחמת סיני למלחמת ששת הימים. בתוך: פינקל, מ' (עורך), התפתחות הקרב המשולב בצה"ל – עבר הווה ומבט לעתיד. מערכות ומודן, עמ' 100; פינקל, מ' (2022). מאפייני השילוב בשדה הקרב בשנים 1967 – 1973. שם, עמ' 131
- 24 ההבדל המעשי בין טווח ה-2.3 ק"מ של ה"שמל" לטווח ה-3 ק"מ של הסאגר היה קטן; רוב הסאגרים נורו מטווח של פחות משני ק"מ. יש כמה עדויות צה"ליות על ירי סאגר מטווח 3.5 ק"מ, מה שכנראה בלתי אפשרי מבחינה טכנית.
- 25 קשה לקבל את הטענה כי המצרים השתמשו בשיטת שלילת מרחב, שכן לא נראה שעולם מושגים דומה שימש את המצרים או שזו האסטרטגיה שהנחתה אותם. פלג, ד' (2023). מלחמת יום הכיפורים – "הטיל שכופף את תפיסת הביטחון". בין הקטבים 40; Shamir, E. (2023, October 30). No Surprise: Surprise Was Indeed the Key Element of the Yom Kippur War. Mosaic
- 26 לעיתים הספיקו חוליות אר"פ"ג להגיע לאותן עמדות בטרם יגיעו אליהן הטנקים הישראליים, ולהציב מארבים. אשה (2003), עמ' 214-224
- 27 עד 460 טילים ליום הלחימה הראשון לדיוויזיה בודדת. שם, עמ' 219
- 28 אורן, א' (2013). תולדות מלחמת יום הכיפורים. המחלקה להיסטוריה, עמ' 84
- 29 קנת' פולאק מציין כי לאחר שלושת ימי הלחימה נשק מתוצרת מקומית נגד טנקים: מדרוך מאויר), Moscow:AST, 2002, pp. 9-50
- 3 מפקדת גייסות השריון, ענף תורת חש"ן (ספטמבר 1970, אלול תש"ל). דו"ח סיכום צוות לקחי חש"ן מס' 20, נספח א', דו"ח על ירי טילי סאגר לעבר כוחותינו והיפגעות טנק בתאריך 7.7.70 בגזרה המרכזית של התעלה. ארכיון מחלקת היסטוריה
- 4 כיוון סאגר: טיל נ"ט מדור א, המחייב קשר עין של המפעיל גם עם המטרה וגם עם הטיל, דורש מיומנות גבוהה ביום וקשה מאוד בלילה, בייחוד בטווחים קצרים יחסית. איגרת מודיעין טכנית 22/73 (בסלו תשל"ד). הפעלת נשק נ"ט על ידי המצרים במלחמת יום הכיפורים – סיכום ראשוני. ארכיון מחלקת היסטוריה. איגרת מודיעין טכנית 26/73 (דצמבר 1973, בסלו תשל"ד). עקרונות התפעול הטקטי של גדוד טילים מונחים נ"ט בצבא המצרי (מסמך שלל מעובד). ארכיון מחלקת היסטוריה; אשה, ד' (1999). הפעלת נ"ט נגד כוחות צה"ל במלחמות יום הכיפורים ושלום הגליל. מפא"ת-מו"פ, המחלקה לחקר ביצועים, ארכיון מחלקת היסטוריה; ועדת אגרנט, ישיבה ק"כ – בוקר, 23 ביולי 2024, עדות תא"ל גבריאל עמיר, עמ' 92; רשף, א' (2013). לא נחדל! חטיבה 14 במלחמת יום הכיפורים. כנרת זמורה-ביתן, דביר, עמ' 258-331
- 5 לוי, ש' (2023, 24 בספטמבר). "חתמתי ביד רועדת, רוב הטנקים נפגעו מהטילים האלה", מאקו
- 6 ועדת החקירה – מלחמת יום הכיפורים (ועדת אגרנט) (1975). דין וחשבון שלישי ואחרון, כך רביע. עמ' 1346
- 7 הפתעה בסיסית חושפת אי התאמה "בין המובנות הבסיסית למציאות", ואילו הפתעה מצבית חושפת "כשלים ברמת המובנות המצבית", שניתן בקלות יחסית להתמודד איתם. לניר, צ' (1983). ההפתעה הבסיסית: מודיעין במשבר. הקיבוץ המאוחד, עמ' 43-44. לניר משתמש בביטוי "תדהמה בסיסית", אך בימינו השימוש המקובל הוא "הפתעה בסיסית"
- 8 Wucker, M. (2016). The Gray Rhino: How to Recognize and Act on the Obvious Dangers we Ignore. St. Martin's Press, p. 7
- 9 ה-10 SS הצרפתי נכנס לשירות ב-1956 ונחשף לציבור הישראלי ב-1960. ארכיון הסרטים הישראלי (1960). שיגור טילי SS.10 ביום התותחן; טילי האוויר-אוויר הראשונים שוגרו בישראל רק באוקטובר 1962. שלום, ד' (2013). אנציקלופדיה יפעת לתולדות התעופה והחלל בישראל. באויר, עמ' 514-515
- 10 שם, עמ' 466, 516-517; דוד, י' (2022). סנאי ירוק. הוצאה עצמית, עמ' 70-71, 95-103. טילי הנ"ט הראשונים הופעלו על ידי חיל התותחנים, כמו תותחי הנ"ט שהיו לפניהם.
- 11 ישראל נתקלה בטיל עוד בטרם נתקלו בו האמריקנים בפעם הראשונה בווייטנאם בקרב בדונג'הא ב-23 באפריל 1972. הלקחים ושיטות ההתחמקות שהופקו בווייטנאם היו דומים מאוד לאלה שצה"ל עתיד היה להפיק. Starry, D. A. (1989). Mounted Combat in Vietnam. Department of the Army. pp. 210-211
- 12 דו"ח סיכום צוות לקחי חש"ן מס' 20 (ספטמבר 1970, אלול תש"ל), נספח א'
- 13 ועדת אגרנט, עדות אלון אריאל שרון, עמ' 95

- 38 שאזלי, ס' (1980). חציית התעלה. מערכות, עמ' 56 ו-280
- 39 אשר, א' (2003, 3 באוקטובר). גבעת התמימות. מעריב
- 40 קדר, ב"ז (1975). אוקטובר 1973: סיפורו של גדוד "מחץ". ב"ז קדר, תמוז הפקות, עמ' 30-35
- 41 פינקל, מ' (2007). על הגמישות. מערכות, עמ' 201-202; ר' גם שמשי, א' (1986). סערה באוקטובר. מערכות, עמ' 34
- 42 ברזנר, ע' (2008). קרב השריון האכזרי ביותר בהיסטוריה. שריון, עמ' 9
- 43 ועדת אגרנט, חלק שלישי כרך רביעי עמ' 1454. שמו מצוין בדו"ח כ"ח. בן-ימיני
- 44 אזוב, ע' (2023). מגננה: הלחימה בחזית הדרום במלחמת יום הכיפורים 9-14 באוקטובר 1973. מודן, משרד הביטחון, צה"ל - המחלקה להיסטוריה, עמ' 150
- 45 פינקל (2022), עמ' 133
- 46 מגידו, ע' (2019). חמוטל ומכשיר לא בדינו. כינרת, זמורה, דביר, עמ' 183, 185
- 47 ועדת אגרנט, עדות אלוף אריאל שרון, עמ' 97
- 48 דוגמה להתקפה רב-חילוית שבשלה הייתה התקפה על "חמוטל" ב-12 באוקטובר, ובה פלוגת טנקים חיפתה על התקפה של שתי פלוגות חרמ"ש מנוגמ"שות, וללא מודיעין ותצפית, כך גם הסיוע הארטילרי לא היה יעיל מספיק. יעד ההתקפה היה מתחם חטיבתי מוקטן עם ארטילריה, חי"ר מחופר ונ"ט. התוצאה הייתה כישלון ידוע מראש, שבעה הרוגים (שישה מהם נותרו בשטח) ויותר מ-20 פצועים. מגידו (2019), עמ' 295-313
- 49 כך למשל, לא תמיד נעשה שימוש יעיל בארטילריה, ואפילו יחידות הסיוע האורגניות של החי"ר הושארו לעיתים מאחור, למרות הפער שהדבר יצר בהתמודדות עם נ"ט אויב. גלבר, י' (2016). לחימת גדוד 890 במלחמת יום הכיפורים. מודן, משרד הביטחון, עמ' 58; שדמי, א' ואהרמן, ה' (ללא תאריך). גדוד מרגמות כבדות (גמ"כ) מוצנח 332/7038. אתר העמותה להנחלת מורשת הצנחנים
- 50 ישיבת ועדת השרים לביטחון ("הקבינט") (1973, 14 באוקטובר). שעה 21:00, עמ' 17, ארכיון צה"ל
- 51 אזוב (2023), עמ' 23
- 52 כבר ב-2004 הפתיע הארגון את צה"ל בשימוש בכטב"ם, כאשר הסב מל"ט מתאבד "אבאביל" לצורכי צילום. גלעד, ע' (2007). ההתמודדות עם כמה אתגרים מודיעיניים - לבנון כמקרה מבחן. עיונים במודיעין א(1), עמ' 21-22
- 53 בוחבוס, א' (2022, 17 בפברואר). בתוך שעות: צה"ל הפיל שני רחפנים בגבולות לבנון ועזה. וואלה
- 54 בוחבוס, א' (2021, 5 ביוני). בלעדי: להקות הרחפנים של צה"ל השתתפו בלחימה בעזה, וחוקי המשחק צפויים להשתנות. וואלה
- 55 דבורי, נ' (2019, 25 בינואר). נחילי הרחפנים שינצחו בשדה הקרב. חדשות 12
- 56 לוי, ש' (2023, 18 במאי). "הוכיחו את עצמן במגן וחיץ": צה"ל יקלוט עשרות "להקות" רחפנים. מאקו
- 57 זיתון, י' (2023, 6 בינואר). יורה רימונים, מתאבד, הופך ל"טיל מונחה": הרחפנים הקטלניים של צה"ל נחשפים. Ynet
- 58 עין דר, א' (2020). עליונות אווירית: השליטה בשמיים - הראשונים, כאשר "נגמרה" תוכנית ההתקפה ונדרשה יוזמה, ירדה מאוד רמת הלחימה המצרית: Pollack, K. (2022). Arabs at War: Military Effectiveness, 1948-1991. University of Nebraska Press, pp. 126-127
- 30 אשר (2003), עמ' 22-23
- 31 היה דמיון ניכר בין השיטה המצרית (קידום כוחות רגלים ונ"ט כדי לאפשר בלימת התקפת אויב ומעבר שריון) לשיטות שהפעילו הבריטים באל-עלמין ב-1942, שם העבירו רגלים ותותחי נ"ט שבלמו התקפות נגד גרמניות בעוד השריון מפלס את דרכו: Doherty, R. (2017). El Alamein 1942: Turning Point in the Desert. Pen and Sword, p. 46; Miskimon, C. (2012, July). Ordeal at Outpost Snipe: Defiant Stand at El Alamein. WWII History (11/5)
- 32 לסוגי הנשק נגד טנקים ובמיוחד בדיויזיות מצריות ראו: איגרת מודיעין טכנית 22/73; אורן (2013), עמ' 613; אשר (2003), עמ' 215 ואילך
- 33 TRADOC, Soviet ATGMs, p. 18
- 34 לפי אורן (2013), עמ' 537-538, נפגעו לצה"ל 1,064 טנקים, מהם הושמדו 407, ומתוך זה 365 הושמדו בחזית המצרית. אולם לפי מאור לוי (עורך) (2023). אטלס מלחמת יום הכיפורים - מפות ומבצעים. צה"ל: המחלקה להיסטוריה, עמ' 254, נפגעו "רק" 821 טנקים, ומתוכם 495 הושמדו, יצאו משימוש או נותרו בשטח האויב (כך בדו"ח עליו התבסס הספר. באטלס עצמו כתוב בטעות 425). המספר של 250 טנקים פגועים בחזית הצפון הוא מתוך: הרצוג, ח' (2008). מלחמת יום הדין, מהדורה מחודשת. ידיעות אחרונות, עמ' 150. סביר שההפרש בין המקורות נובע בחלקו מדיווחים שונים לגבי פגיעות או מהגדרה שונה של 'פגיעה' ומהשאלה מה היא יציאה משימוש - כך למשל בחזית הדרום תוקנו 2334 טנקים, כך שכל טנק תוקן פעמיים עד שלוש, לאו דווקא בשל פגיעות אויב כמובן, ועוד כחמישה-שישה תיקונים קלים לטנק. לוי (עורך) (2023), עמ' 248.
- 35 אורן (2013), עמ' 613; Transue J. R. et al. (1974). Assessment of the Weapons and Tactics used in the October 1973 Middle East War (U), WSEG Report 249. [US Army's] Weapons System Evaluation Group, p. 55
- 36 להערכות השונות המבוססות על בדיקת פגיעות בטנקים ראו: Transue (1974), p. 55-56; Cordesman, A. H. & Wagner, A. (1991). The Lessons Of Modern War: Volume I: The Arab-Israeli Conflicts, 1973-1989. Westview Press, p. 64
- היחידה למו"פ של מערכת הביטחון (1975, 31 באוגוסט). היפגעות טנקים במלחמת יוה"כ. משרד הביטחון; סקל, ע' (2011). הסדיר יבלום? כך הוחמצה ההכרעה בסיני במלחמת יום הכיפורים. ספריית מעריב, עמ' 303; וכן הסטטיסטיקה של נפגעים אצל לוי (עורך) (2023), עמ' 247-248
- 37 לוטוואק, א' (2002) אסטרטגיה של מלחמה ושלום, מערכות, עמ' 139-144

- יעילותם – או, תחילה, אפילו לא הייתה האפשרות לקיים חשיבה בנושא
- 73 עין דר (2020), עמ' 44–45
- 74 להדגמה אפשר לציין את המעמד המיתולוגי-כמעט של מל"טי הבייראקטר הטורקיים בתחילת הלחימה באוקראינה, עד כדי הצהרה כי הם "משנים את פני הלוחמה", והיעלמותם המהירה מקדמת הבמה כאשר ירדה יעילותם בשל טקטיקות נגד, אף כי הם עדיין בשימוש ומועילים במידה מוגבלת. ר' למשל Henkin, Y. (2022, November). The "Big Three" Revisited: Initial Lessons from 200 Days of War in Ukraine. Expeditions with MCUP https://www.usmcu.edu/Portals/218/EXP_Henkin_BigThreeRevisited_PDF.pdf
- גרסה מוקדמת של המאמר התפרסמה בעברית: הנקין, י' (2022). שלושת "הגדולים" מכים שוב: לקחים צבאיים ראשוניים מחודשיים של מלחמה באוקראינה. מערכות על ירידת האפקטיביות של כלי נשק 'חכמים' במלחמה באוקראינה: טרופימוב, י' (2024, 20 ביולי). נשק ההייטק האמריקאי פעל נגד רוסיה – עד שהוא לא. גלובס (WSJ)
- 75 Petraeus, D. H. (2008). Multi-National Force-Iraq Commander's Counterinsurgency Guidance. Military Review, September-October 2008, p. 4
- 76 הנקין, י' (2020, אוקטובר). העץ והשורשים: חדשנות צבאית בין מלחמות העולם, תועלתה, נזקיה ולקחיה. בין הקטבים
- 77 פינקל, מ' (2019). אתגרים ומתחים בתהליך בניין הכוח. מערכות, עמ' 22–40. ייאמר כי במלחמת "חרבות ברזל" השקיע צה"ל רבות בלמידה ולקחים פנימיים, ולהתרשמות מחבר מאמר זה, באופן מהיר ומשופר יותר מאשר בעבר, גם אם לא מושלם
- חשיבות התווך הימי והשפעת הנכסים האסטרטגיים בים על הביטחון הלאומי (עמ' 28)**
- 1 עמידורו י' (2021). תפיסת הביטחון הלאומי של מדינת ישראל. בין הקטבים 28–30
- 2 לעלויות המלחמה, המוערכות עד כה במאות מיליארדי שקלים, השפעה ישירה וקריטית על איתנות הכלכלית של ישראל, הן ברמת ההוצאה הביטחונית והאזרחית הנדרשת על חשבון השקעות ציבוריות אחרות הן ברמת החוב הלאומי ויחסו לתוצר, ברמת הגירעון וכן בדירוג האשראי
- 3 זמיר, א' (2022). המערכה האזורית נגד איראן על השליטה במזרח התיכון. The Washington Institute for Near East Policy
- 4 תעלת סואץ מהווה נתיב חיוני המחובר בין הים התיכון לים האדום, וקיצור משמעותי של הדרך בין אירופה לאסיה. כל שיבוש בתעלה זו עלול לגרום לנזקים כלכליים כבדים ושיבוש הסחר העולמי.
- כך, לדוגמה, חסימת תעלת סואץ ב-2021 על ידי הספינה "Ever Given" (חסימה שנמשכה כשישה ימים) גרמה לעיכובים ניכרים בשינוע סחורות, והובילה, על פי הערכות, לאובדן של כעשרה מיליארד דולר שטייניץ, י' (מאי 2002). הים כעומק האסטרטגי של ישראל. מערכות 383
- צורך חיוני לצבא מנצח: אתגרי צה"ל בהווה ובעתיד. בין הקטבים 28–30, עמ' 56–57
- 59 מבקר המדינה, דו"ח שנתי 71, התשפ"א 2021, תחומי פעילות לאומיים-אסטרטגיים: ההיערכות הלאומית להגנה מפני איום הרחפנים – מעקב מורחב, עמ' 16
- 60 נאום ראש הממשלה נפתלי בנט בעצרת האו"ם, 27 בספטמבר 2021, https://www.youtube.com/watch?v=kEb_4RxcWBw, דקה 14:29–14:41
- 61 קובוביץ, י' (2021, 3 בנובמבר). מערכת הביטחון מציבה בצפון מערכת חדשה לגילוי כטב"מים ותחמושת מתקדמת. הארץ
- 62 יהושוע, י' (2024, 17 ביוני). מאות מיליונים הוקצו לבעיית הכטב"מים, הערכה: פתרון טוב יותר – תוך 3 חודשים. Ynet
- 63 מושליון, י' (2022). מעשה ב-6 רחפנים: המדריכות שמלמדות את כל צה"ל לרחף עוד רמה מעל האויב. אתר זרוע היבשה, צה"ל
- 64 גלעד, א' (2024, 25 באפריל). אלפי רחפנים מתוצרת סין בדרך לצה"ל, אלו החששות. גלובס
- 65 צ'רני, מ' (2024, 21 ביוני). חשיפה: אוקראינה הזהירה והציעה עזרה נגד הכטב"מים האיראניים, ישראל התעלמה. חדשות 12; ביגמן, ע' (2024, 24 ביוני). הציעו לנו ללמוד מאוקראינה איך להפיל כטב"מים, אבל חיל האוויר לא רצה לשמוע. מידה
- 66 בן ישראל, י' (2000). טכנולוגיה והכרעה – הרהורים על צה"ל בעקבות קוסובו. מערכות 371, עמ' 42–43
- 67 עין דר (2020), עמ' 56; נורקין, ע' (2020, אוקטובר). מהלומה רב מימדית. בין הקטבים 28–30, עמ' 237
- 68 למשל, כטב"ם סיור שבא מסוריה הופל בעומק עשרה ק"מ בשטח ישראל ביולי 2018; בעמק בית שאן הופל כטב"ם ב-2021; שלושה מל"טים ששלח חזבאללה לעבר אסדת "כריש" ב-2022 הופלו גם הם. קובוביץ, י' ושפיגל, נ' (2018, 11 ביולי). צה"ל: מל"ט סורי לא חמוש חדר לישראל ושהה 16 דקות באוויר עד שהופל. הארץ; קובוביץ, י' (2021, 18 במאי). צה"ל: כלי טיס בלתי מאויש הופל לאחר שהתקרב לגבול באזור עמק בית שאן. הארץ; שובל, ל' (2022, 2 ביולי). צה"ל יירט שלושה מל"טים של חיזבאללה בקרבת אסדת כריש. ישראל היום
- 69 גם אילוצי תקציב ותשומת לב מעודדים תעדוף לבעיות הנתפסות כקשות יותר, ולכל בחירה יש מחיר – ייתכן שהסטת תקציב וקשב לנושא ההגנה בפני כטב"מים ורחפנים הייתה באה על חשבון איומים משמעותיים לא פחות
- 70 פומרנק, מ' (2022, 14 בנובמבר). יודעים להיכנס לילה לילה למקום הנכון, בזמן הנכון. אתר חיל האוויר
- 71 רובין, ע' (2022, 22 במאי). מבצע "הבטחה אמיתית": נקמת איראן על חיסול בכיריה בדמשק. מרכז בגין-סאדאת למחקרים אסטרטגיים, אוניברסיטת בר אילן
- 72 סביר בהחלט שהתוצאות בארץ יהיו טובות פחות מבאוקראינה לנוכח ההבדלים בתנאי השטח ובקרבה לגבול. אולם כיוון שגם הסטינגר וגם הוולקן יצאו משירות מסיבות טובות לזמנם (היעלמות האיום האווירי הקובנציונלי) ואנשי המילואים שלהם שוחררו, כשקם איום חדש לא הייתה לצה"ל האפשרות לבדוק את

on Near Eastern and South and Central Asian Affairs of the Committee on Foreign Relations. United States Senate One Hundred Eleventh Congress, Second Session. June 8, 2010

11 ספייר, י' (2018, 30 באוקטובר). התערבותה של איראן בסוריה. JISS

12 ברטי, ב' ושוויצר, י' (יולי 2013). חזבאללה בסוריה, אבדן האיזון בין "התנגדות לאומית" לאינטרסים עדתיים? המכון למחקרים אסטרטגיים, עדכן אסטרטגי. כרך 16, גיליון 2, עמ' 42

13 מרכז המידע למודיעין ולטרור ע"ש אלוף מאיר עמית (2006, 6 בדצמבר). שימוש באזרחים לבנונים כ"מגן אנושי": חלק א' – מבוא

14 אביעד, ג' (דצמבר 2009). בניין הכוח של חזבאללה בין השנים 2006–2009. המכון למחקרים אסטרטגיים, צבא ואסטרטגיה. כרך 1, גיליון 3, עמ' 10; פרויקט דיוק הטילים של חזבאללה בהובלת איראן נחשף (2019, 27 באוגוסט). אתר צה"ל

15 נאומו נצראללה על מורשת עמאד מע'ניה (2008, 22 בפברואר ו-14 בספטמבר), אל מנאר

16 אביעד, ג' (2009). בניין הכוח של חזבאללה בין השנים 2006–2009, INSS, גיליון

17 ולנסי, כ' שוויצר, י' (2016 בדצמבר). תפיסת ההרתעה של חזבאללה כלפי ישראל על פי נאומו נצראללה. המכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS), עמ' 105–106

18 Beer, T. (2023, January 27). The Radwan Unit (Radwan Force – Unit 125). Alma, Research and Education Center

19 לוי, ש' (2019, 3 בינואר). קומנדו מנהרות, הכירות את יחידת העילית של חזבאללה, מאקו

20 Katz, M. & Pollak, N. (2015, December 24th). Hezbollah's Russian Military Education in Syria. The Washington Institute for Near East Policy

שבתי, א' (2021). לחימת חזבאללה לצד הצבא הרוסי בסוריה והשפעתה על המלחמה הבאה מול צה"ל. בתוך שטרן, ע' (עורכת), דב הצפון: עיונים בפעולתה של רוסיה במלחמת האזרחים בסוריה. מערכות

21 בוחבוט, א' (2021, 24 ביולי). צוות המודיעין המסווג חשף: כך נראית יחידת העילית של חזבאללה על גבול לבנון. וואלה

22 ברעם, א' גל ופינקל פ' (2021, 31 באוגוסט). רף פצ"ן – לחשל את החרב. מערכות

23 בוחבוט, א' (2016, 3 בנובמבר). סגן הרמטכ"ל הבא: אלוף פיקוד הצפון אביב כוכבי. וואלה; בוחבוט, א' (2023, 29 במאי). הרמטכ"ל: חשאויות הסיירת של חזבאללה נפגעת - עלינו לנצל זאת. וואלה

24 כהא, מ' (2010). המזרח התיכון בימינו: הפלסטינים – עם בפזורת. האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 283, הערה 10

25 30 שנה לגירוש בכירי חמאס ללבנון (2022, 24 בדצמבר). חדשות 12

26 אביעד, ג' (2009 באפריל). הזרוע הצבאית של חמאס ברצועת עזה: התפתחות, דפוסי פעולה וצפי. המכון למחקרי ביטחון לאומי, צבא ואסטרטגיה, כרך 1, גיליון 1, עמ' 6, 8

27 אביעד, ג' (2009). הזרוע הצבאית של חמאס ברצועת

משחק פנים במגרש חוץ: הצעה לשינוי תפיסת הלחימה

בשטחים הסגורים (עמ' 34)

- 1 ברק, ק' (2018). לחימה בערים אתגר ישן-חדש. מערכות 477, עמ' 32–37
- 2 תו"ל, מ' (2012). תורת מבצעי כוחות היבשה כרך ראשון – מבוא
- 3 מז"י. (2014). לוחמה בשטחים סגורים. מז"י
- 4 ברק (2018)
- 5 עמידור, ב' (2019). אובדנה של האסימטריה בטווח המגע ותעתיקי הקטלניות. מערכות 485–486, עמ' 21–16
- 6 גור, מ' (1968). לוחמת שטח בנוי לקח קרבות ירושלים. מערכות, עמ' 189
- 7 אורטל, ע' (2024) מלחמת עזה 2023, והמלחמה שאחריה. BESA, עמ' 204
- 8 ספנסר, ג' (2022) שמונה עקרונות של לוחמה אורבנית, ומדוע אנו חייבים לשנות אותם. מערכות 492, עמ' 25–16
- 9 עמידור, ב' (2019). אובדנה של האסימטריה בטווח המגע ותעתיקי הקטלניות. מערכות 485–486, עמ' 21–16
- 10 עילם, א' (2015). עקרונות המלחמה במבצע "צוק איתן". מערכות 466, 32–26

צבא טרור - קווים לדמותו (עמ' 38)

- 1 הקדמת הרמטכ"ל (אוגוסט 2020). בין הקטבים 28–30, עמ' 7–10
- 2 מופז, ש' (ספטמבר 2022). המודיעין הישראלי מול החזבאללה בדרום לבנון בשנים 1982–2000. מבט מל"מ 92, עמ' 13
- 3 שם, עמ' 14
- 4 "כוח קדס" של משמרות המהפכה האיראנים, שהקימו את חזבאללה, מממנים אותו ושותפים לקבלת ההחלטות שלו
- 5 שפירא, ש' (ספטמבר 2022). הולדתה של תנועת חזבאללה. מבט מל"מ 92, עמ' 15
- 6 דוגמת שני הפיגועים הגדולים כנגד אזרחים יהודים ולא יהודים בארגנטינה בשנות ה-90
- 7 ב-1989 נחתם בסעודיה "הסכם טאאף" שסיים את מלחמת האזרחים בלבנון והסדיר את מעמדו של חזבאללה במדינה
- 8 Blanford, N. (2011) Warriors of God: Inside Hezbollah's Thirty-Year Struggle Against Israel. Random House
- 9 Congressional Research service (2011, January 3). Hezbollah: Background and Issues for Congress
- 10 נחמיאס, ר' (15 במאי 2008). ממשלת לבנון ביטלה ההחלטות כנגד חזבאללה. JNET; YNET statement of ambassador Jeffrey D. Feltman, Assistant Secretary of State for Near Eastern Affairs, and Ambassador Daniel Benjamin, coordinator for counterterrorism, Department of State, Washington, DC: Comments at a Congressional Hearing. Assessing the Strength of Hezbollah: Hearing Before the Subcommittee

Defense Industrial Strategy Gold (2024)	8	עזה: התפתחות, דפוסי פעולה וצפי. המכון למחקרי ביטחון לאומי, צבא ואסטרטגיה, כרך 1, גיליון 1, עמ' 8-7
Department of Defense (2023)	9	28 שיון, ס' ובתראן, א' (2018). מדיניותה של איראן כלפי עזה. בתוך דקל, א', קורץ, ע' וברטי, ב' (עורכים), משבר רצועת עזה: מענה לאתגר, עמ' 131-132, המכון למחקרי ביטחון לאומי
Melnyk, S. A., Schoenherr, T., Verter, V., Evans, C., & Shanley, C. (2021). The pandemic and SME supply chains: Learning from early experiences of SME suppliers in the US defense industry. Journal of Purchasing and Supply Management, 27(4), 100714	10	29 אביעד, ג', מיכאל, ק' ודוסטרי, ע' (2018). ההתעצמות הצבאית של חמא"ס עמ' 6-7. בתוך קורץ, ע', דקל, א' וברטי, ב' (עורכים). משבר רצועת עזה: מענה לאתגר. המכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS), עמ' 41-47
Ibid	11	30 ליטבק, מ' (2012). תנועת חמא"ס: אחים מוסלמים עם ייחודיות פלסטינית, בתוך חטינה, מ' וא"מ קופפרשמידט (עורכים). האחים המוסלמים: חזון דתי במציאות משתנה, עמ' 204-211. קו אדום. הקיבוץ המאוחד
Taylor-Kale, L.D. (2024). "Assistant Secretary of Defense for Industrial Base Policy Dr. Laura D. Taylor-Kale and (Acting) Principal Deputy Assistant Secretary of Defense for Industrial Base Policy Halimah Najieb-Locke, Hold an Off-Camera, On-The-Record Press Briefing on the National Defense Industrial Strategy", Transcript	12	31 חטינה, מ' וקופפרשמידט, א"מ (2012). "האחים המוסלמים", חזון דתי במציאות משתנה. מבוא: מאגודה לתנועה עמ' 14-40
Ilinca, D. (2022). European defence technology and industrial base—Supporting element of cooperation under EU common security and defence policy. Strategic Impact, 83, 37-49	13	32 מרכז המידע למודיעין ולטרור על שם האלוף מאיר עמית המרכז למורשת המודיעין (המל"מ) (2011, 22 במרס). האחים המוסלמים היא תנועת המונים אסלאמית שבבסיס תפיסת העולם שלה עומדת האמונה כי "האסלאם הוא הפתרון"
Trump, D.J. (2017). Assessing and Strengthening the Manufacturing and Defense Industrial Base and Supply Chain Resiliency of the United States. Executive Order 13806	14	33 איש מעש, א' (2017). התרבות האסטרטגית של חזבאללה. מערכות 470, עמ' 63
Department of Defense (2018). Assessing and Strengthening the Manufacturing and Defense Industrial Base and Supply Chain Resiliency of the United States. Report to President Donald J. Trump by the Interagency Task Force in Fulfillment of Executive Order 13806	15	34 אין הכוונה לירי על מבנים אזרחיים ביישובי הגבול שכוחות צה"ל מתבססים בהם. אלו הן מטרות צבאיות לגיטימיות על פי הדין הבין לאומי. אין הכוונה גם לזליגה של חימוש שנורה לעבר מתקן צבאי ואשר פגע בנכס אזרחי או אף באזרחים ששהו בקרבתו
Elfassy, G., Manos, R., & Tishler, A. (2020). Possible Effects of the Change in Foreign Currency Aid on the Structure of the Israeli Defense Companies., INSS Review	16	35 לאונרד, ר"א (תשל"ח-1977). על המלחמה - מדריך קצר לקלאוזביץ. מערכות ומשרד הביטחון, עמ' 65
Sharp, J.M. (2022). U.S. Foreign Aid to Israel, Congressional Research Service, RL33222	17	סוגיית מסד התיעוש הביטחוני של ארצות הברית במערכת הבין-לאומית והשפעותיה על ישראל (עמ' 44)
Lopez, C.T. (2024). Supplemental Bill Becomes Law, Provides Billions in Aid for Ukraine, Israel, Taiwan, Department of Defense News	18	1 Nicastro, L.A., & Peters, H.M. (2023). Defense Primer: U.S. Defense Industrial Base. Congressional Research Service, IF10548
Times of Israel (2023). 244 US cargo planes, 20 ships deliver over 10,000 tons of military equipment to Israel — report	19	2 Stewart, J., Van Steenberg, R., Winter, D., Laudati, C. (2023), Vital Signs 2023: Posturing the U.S. Defense Industrial Base, National Defense Industry Association
Malsin, J., Youssef, N.A. (2024). How the U.S. Arms Pipeline to Israel Avoids Public Disclosure. Wall Street Journal	20	3 Clark, M. (2024). The US Defense Industrial Base: Past Strength, Current Challenges, and Needed Change. Heritage Foundation; Chen, Y., Morris, P. (2017), "Is U.S. Manufacturing Really Declining?" Federal Reserve Bank of St. Louis, On the Economy Blog
Elbit Systems (2024). Elbit Systems Reports Fourth Quarter and Full Year 2023 Results. Earnings Release; Israel Aerospace Industries (2024). IAI Publishes its Annual Financial Statements for 2023. Press Releases	21	4 Copp, T. (2023). Why the 155 mm round is so critical to the war in Ukraine?. AP News
אנגולץ, י' (מאי 2024). תפיסת ההגנה הלאומית האמריקנית על התיעוש הביטחוני: אתגרי המימוש, משמעויות והמלצות לישראל. מערכות 502, עמ' 25-31	22	5 Jakes L., Schmitt, E. (2023). Three Weapons That Israel and Ukraine Both Need from the U.S., The New York Times
Palavenis, D. (2021). Adaptive Israel defense industry: myth or reality? Israel Affairs, 27(5),	23	6 Gold, H. (2024). US has moved munitions stored in Israel for use by Ukraine
		7 Department of Defense (2023). National

**לוגיסטיקה במחלוקת: משמעות, אתגרים ופתרונות
בעידן המודרני (עמ' 50)**

Mechanophysiology of Military-Related Injuries. 2015, Springer
Cavarretta, D.J., E.E. Hall, and W.R. Bixby. (2019). The acute effects of resistance exercise on affect, anxiety, and mood—practical implications for designing resistance training programs. *Int Rev Sport Exerc Psychol*. 12: pp. 295-324
Sport science 2020, British medical journal 2023
"מבזקון למידה – תמרון בלבנון", אוקטובר 2024 (מסמך פנימי)

מנהיגות הדרג הטקטי במלחמת "חרבות ברזל" (עמ' 65)

- 1 שמי, ב' (1999). סוד הקשר הכריזמטי: הסברים שונים והשערות הנובעות מהם. בתוך: א' גון וא' זכאי (עורכים). מנהיגות ופיתוח מנהיגות: מהלכה למעשה. משרד הביטחון, עמ' 35-59; Shamir, B., & Eilam, G. (2005). What's your story? – Toward a life-story approach to authentic leadership. *The leadership quarterly*, 16, 395-418
- 2 Feltman, C. (2008). The thin book of trust: An essential primer for building trust at work. Sweeney, P. J., (2010) Do soldiers reevaluate trust in their leaders prior to combat operations? *Military Psychology*, 22(1)
- 3 Mayer, R. C., Davis, J. H., & Schoorman, F. D. (1995), An integrative model of organizational trust, *The academy of management review* 20(3), 709-734
- 5 בבניסטי, י' ולוריא, ג' (אפריל 2019). הפרקטיקה של "גם וגם": מודל להטמעת מדיניות פרדוקסלית על ידי מנהלים. הפרקטיקאי, עמ' 4-9
- 6 שמי, ב' (1999). סוד הקשר הכריזמטי: הסברים שונים והשערות הנובעות מהם. בתוך: א. גון וא. זכאי (עורכים). מנהיגות ופיתוח מנהיגות: מהלכה למעשה. משרד הביטחון, עמ' 35-59; Shamir, B., & Eilam, G. (2005). What's your story? – Toward a life-story approach to authentic leadership. *The leadership quarterly*, 16, 395-418
- 7 גל, ר' (1999). מנהיגות בקרב. בתוך: א' גון וא' זכאי (עורכים). מנהיגות ופיתוח מנהיגות: מהלכה למעשה. משרד הביטחון, עמ' 199-231

הדרך לגיינום רצופה כוונות טובות - כוונות מול יכולות (עמ' 56)

- 1 ועדת החקירה - מלחמת יום הכיפורים, דין וחשבון חלקי נוסף: הנמקות והשלמות לדו"ח החלקי, עמ' 5
- 2 אלוף אהרן יריב היה ראש אמ"ן לפני אלוף אלי זעירא
- 3 ועדת החקירה - מלחמת יום הכיפורים, דין וחשבון חלקי נוסף: הנמקות והשלמות לדו"ח החלקי, עמ' 97
- 4 טענות אלה רווחו בצבא"ל לפני 6 באוקטובר 2023 ועדיין קיימות, להערכתי, אצל קצינים רבים
- 5 הנחות אלה נובעות מעצם טבעה של ההתקפה כפעולה יזומה
- 6 במאמר זה לא אדון במשמעות העמוקה של המושג "הכרעה". לצורך המאמר אגדיר, באופן כללי, "אויב מוכרע" כאויב החסר את היכולת או הרצון להמשיך להילחם ולמנוע מיריבו להשיג את מטרותיו
- 7 טסו, ס' (1990). חבמת המלחמה. מערכות
- 8 איזון – מצב שבו יכול המפקד להגיב על התפתחויות ולשנות את מהלך הדברים בשדה הקרב; הוצאה מאיזון – מצב בו נשללת זמנית יכולת זו של המפקד (מתוך ילקוט ברק תחת אבטחה, עמ' 31)
- 9 אריאל, כ', המדריך לכשלים. המדריך לכשלים רטוריים. <https://www.kshalim.com>
- 10 חלק מהקצינים שהכירו את הכוחות, האמצעים והאימונים לא ייחסו לחמס את היכולת הדרושה. הערכת חסר של יכולות האויב היא נקודה אחרת ולא אדון בא
- במאמר זה. אציין רק שאין לזלזל בכוחו של אויב כמו שאין להעצימו. יש לנתח ניתוח מקצועי של יכולות האויב לאור הכוחות, האמצעים, כשירות של הכוחות והמוטיווציה שלהם
- 11 בבניין הכוח ייתכנו גם טעויות אחרות כגון הסתמכות יתר על טכנולוגיה, שישי הטוענים שהייתה אחת המכשלות העיקריות ב-7 באוקטובר 2023, אולם מאמר זה לא דן בכך
- 12 ועדת החקירה – מלחמת יום כיפור, דין וחשבון חלקי, עמ' 8
- 13 לאונרד, ר"א (1977). על המלחמה - מדריך קצר לקלאוזביץ. מערכות
- 14 למשל בפברואר 1943 תכנן המפקד הגרמני בצפון אפריקה רומל התקפה, פקודתו נקלטה על ידי המודיעין הבריטי והמפקדים הבריטיים החלו לשנות היערכותם על סמך המודיעין. אלא שלמוחרת שינה רומל את דעתו ואת תוכניתו והעדיפו הזה חמק מהמודיעין הבריטי, כך שבפועל ההיערכות מחדש של הכוחות הבריטיים על סמך המודיעין הייתה בעוכריהם. תודה לסא"ל ("מיל") ד"ר Hinsley, F. H., (1981). *British Intelligence in the Second World War – Volume 2*. Cambridge University Press. pp 584 – 586
- 15 גת, ע' (2024), 9 בספטמבר. הפתעה אסטרטגית תמיד? מבט על גיליון 1893. המכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS)

איך בונים לוחמים לקרב - השמעת תוכנית "מערכי הכוח" על הכשירות המבצעית במלחמה (עמ' 62)

- 1 אחת הסיבות לשיפור תוכנית האימונים הייתה העלות הגדולה של תביעות נגד משרד הביטחון בגין פציעות גב וברכיים בהכשרה
- 2 military personnel, *The Mechanobiology and*

